ပေကုန်းကျေးရွာ

ဟသ်ာတမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

(၂၀၁၈-၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

ပေကုန်းကျေးရွာ၊ဟသ်ာတမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

မာတိကာ

မာတိကာ		၂
စကားချီး		၇
ပေကုန်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ဟသ်ာတမြို့နယ်		၈
ပေကုန်းကျေးရွာရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်		၉
ပေကုန်းကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းပြမြေပုံ		၁၀

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်

(၁)	နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
	(၁.၁) ရည်ရွယ်ချက်	၁၁
	(၁.၂) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၁၂
(၂)	ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၃
	(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	၁၃
	(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၃
(၃)	ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၃
	(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ	၁၃
	(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	၁၄
	(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	၁၄-၁၅
	(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ	၁၅
	(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	၁၅
	(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	၁၆
(၄)	ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၆
	(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု	၁၆-၁၇
	(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	၁၇
	(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	၁၇-၁၈
	(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု	၁၈
	(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	၁၈-၁၉
	(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၁၉
	(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	၂၀
	(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	၂၀-၂၁
	(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	၂၁

(၅) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊
အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ ၂၁
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေများ ၂၁-၂၂
(ခ) အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု ၂၂
(၆) ပန်းတိုင်နှင့်မဟာဗျူဟာ ၂၃
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား
အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၄
(၈) စီမံကိန်း၊စီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ ၂၆
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ၂၆-၂၇
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်ကိုအုပ်စုခွဲခြားခြင်း ၂၇
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ ၂၈
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ ၂၉
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ် ၃၀-၃၁
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်
အစီအစဉ်များ ၃၁
(၁၀-၁)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ ၃၁
(၁၀-၂)ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း ၃၂
(၁၀-၃)ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ ၃၂
(၁၀-၄)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်
အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ
အစီအမံများ ၃၃
(၁၁) စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၃
(၁၁-၁)ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း ၃၃-၃၄
(၁၁-၂)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ ၃၅

နောက်ဆက်တွဲ
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၃၆**
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

	ဇယား ၁	လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	၃၆
	ဇယား ၂	လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား	၃၇-၃၉
	ဇယား ၃	လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား	၄၀-၄၁
	ဇယား ၄	ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု	၄၁-၄၂
	ဇယား ၅	ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ	၄၂
	ဇယား ၆	ဥစ္စာနေအဆင့်အခြေအနေ	၄၃
	ဇယား ၇	ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ	၄၄
	ဇယား ၈	ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ	၄၅
	ဇယား ၉	ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ	၄၅-၄၆
	ဇယား ၁၀	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ	၄၇
(၂)	ကျေးရွာ၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ		၄၈
	ဇယား ၁၁	ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ	၄၈-၄၉
	ဇယား ၁၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	၄၉
	ဇယား ၁၃	ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု	၅၀
	ဇယား ၁၄	ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ	၅၁
	ဇယား ၁၅	အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း	၅၂
	ဇယား ၁၆	ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု	၅၂-၅၃
	ဇယား ၁၇	သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ	၅၄
	ဇယား ၁၈	သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	၅၅
	ဇယား ၁၉	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ	၅၆-၅၇
	ဇယား ၂၀	မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ	၅၇-၅၈
	ဇယား ၂၁	မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	၅၉-၆၀
	ဇယား ၂၂	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ အတွက်အခွင့်အလမ်းများ	၆၁-၆၂
	ဇယား ၂၃	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	၆၂-၆၃
	ဇယား ၂၄	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ	၆၃

ဇယား ၂၅	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း	၆၄
ဇယား ၂၆	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ	၆၄
ဇယား ၂၇	ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ	၆၅
ဇယား ၂၈	ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း	၆၆-၆၇
ဇယား ၂၉	ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ	၆၈
ဇယား ၃၀	ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု	၆၉
ဇယား ၃၁	ကျောင်းတက်နှုန်း	၆၉
ဇယား ၃၂	စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	၇၀-၇၁
ဇယား ၃၃	ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ	၇၂
ဇယား ၃၄	အဖြစ်များသော ရောဂါများ	၇၂-၇၃
ဇယား ၃၅	လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	၇၃
ဇယား ၃၆	ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	၇၄-၇၅
ဇယား ၃၇	သောက်သုံးရေရရှိမှု	၇၅-၇၆
ဇယား ၃၈	အိမ်သာအမျိုးအစား	၇၇
ဇယား ၃၉	ကျား၊ မရေးရာ	၇၈
ဇယား ၄၀	ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ	၇၉
ဇယား ၄၁	ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု	၈၀
ဇယား ၄၂	ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၈၁
ဇယား ၄၃	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ	၈၁
ဇယား ၄၄	လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ	၈၂
ဇယား ၄၅	ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ အခြေအနေ	၈၃
ဇယား ၄၆	ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ	၈၃-၈၄
ဇယား ၄၇	ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု	၈၄
ဇယား ၄၈	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	၈၅

ကိုးကားစာရင်း **၈၆**

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၂/၂၃ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ပေကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ/သားများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသောလူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသည့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအားအထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့်အကြံဉာဏ်များကိုတက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုရာအိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်ဟသ်ာတမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်းကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကိုယခင်ကာလများကစီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့်စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်း ကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင်ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်း နှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သောကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့်အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ပေကုန်းကျေးရွာ
ဟသ်ာတမြို့

ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်   ရက်

ပေကုန်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဟသ်ာတမြို့နယ်

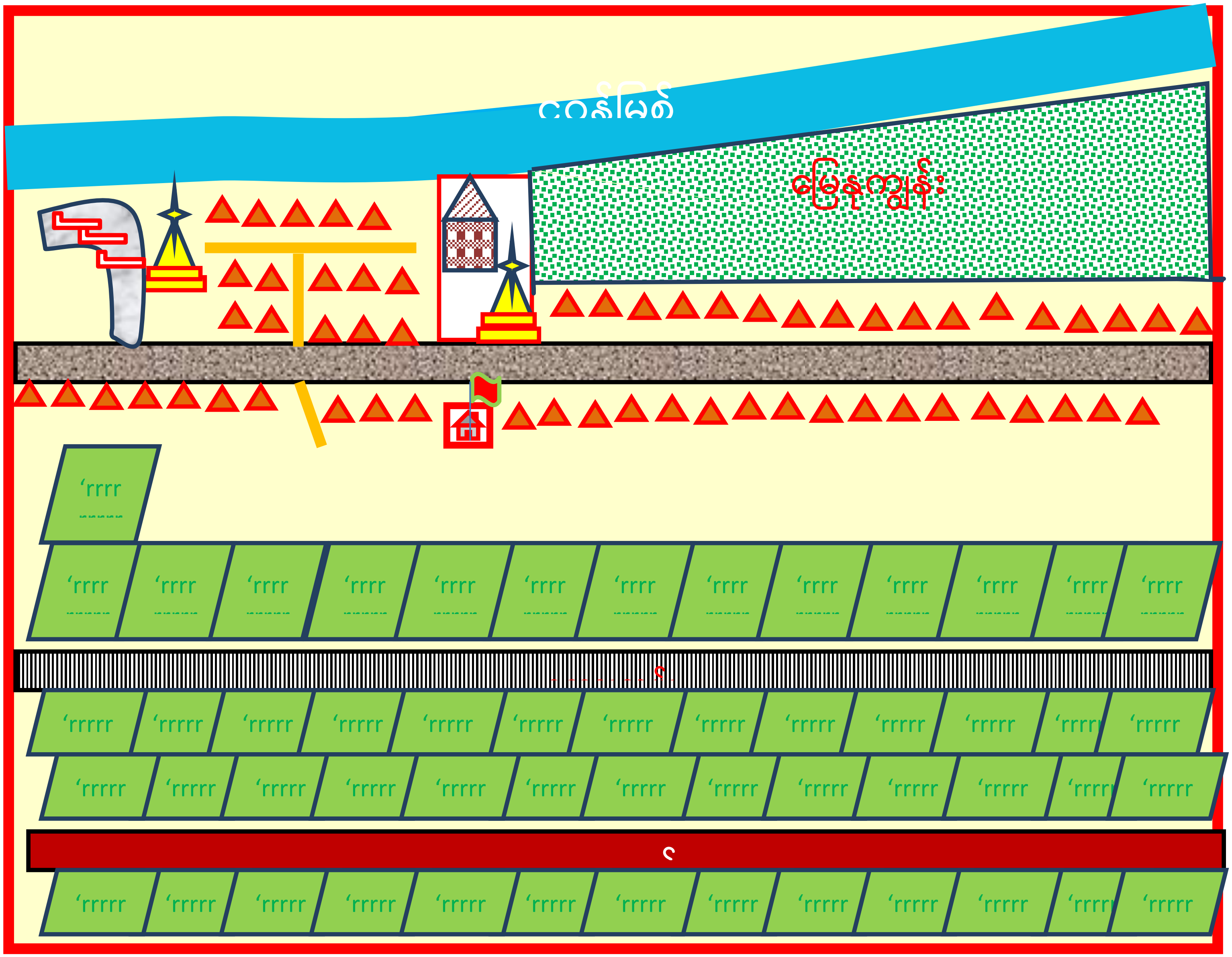

ညွှန်းချက်

ဘုန်းကြီးကျောင်း

စာသင်ကျောင်း

တံတား

ဖုန်းတာဝါတိုင်

လယ်ကွင်း

သုသာန်

လူနေအိမ်

အင်း

ပေကုန်းကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြပြက္ခဒိန်မြေပုံ၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	တန်ခူး	ကဆုန်	နယုန်	ဝါဆို	ဝါခေါင်	တော်သလင်း	သီတင်းကျွတ်	တန်ဆောင်မုန်း	နတ်တော်	ပြာသို	တပို့တွဲ	တပေါင်း
၁	ရာသီဥတုအခြေအနေ												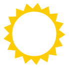
၂	လယ်/ယာစိုက်ပျိုးရေး	မြေပြင်	ထွန်စက်ခွဲ	စပါးကဲ	ဓါတ်မြေသြဇာ	ဆေးဖျန်း	ဆေးဖျန်း	စပါးရိတ်သိမ်း	မတ်ပဲစိုက်	ပိုးသတ်ဆေးဖျန်း	-	ပဲသိမ်း	ပဲသိမ်း
၃	အသုံးစရိတ်	နည်း	များ	များ	အလွန်များ	များ	နည်း	များ	များ	များ	နည်း	များ	များ
၄	ချေးငွေလိုအပ်မှု	နည်း	များ	များ	များ	များ	နည်း	များ	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း
၅	ဝမ်းစာဖူလုံမှု	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
၆	သောက်သုံးရေဖူလုံမှု	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
၇	တိရစ္ဆာန်အစာ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
၈	တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	နည်း	နည်း	များ	များ	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	များ	များ	များ
၉	ပွဲတော်	သင်္ကြန်ပွဲ	ညောင်ရေသွန်းပွဲ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မီးထွန်းပွဲ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ
၁၀	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မိုးရေကြီး	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

ပေကုန်းကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းပြမြေပုံ

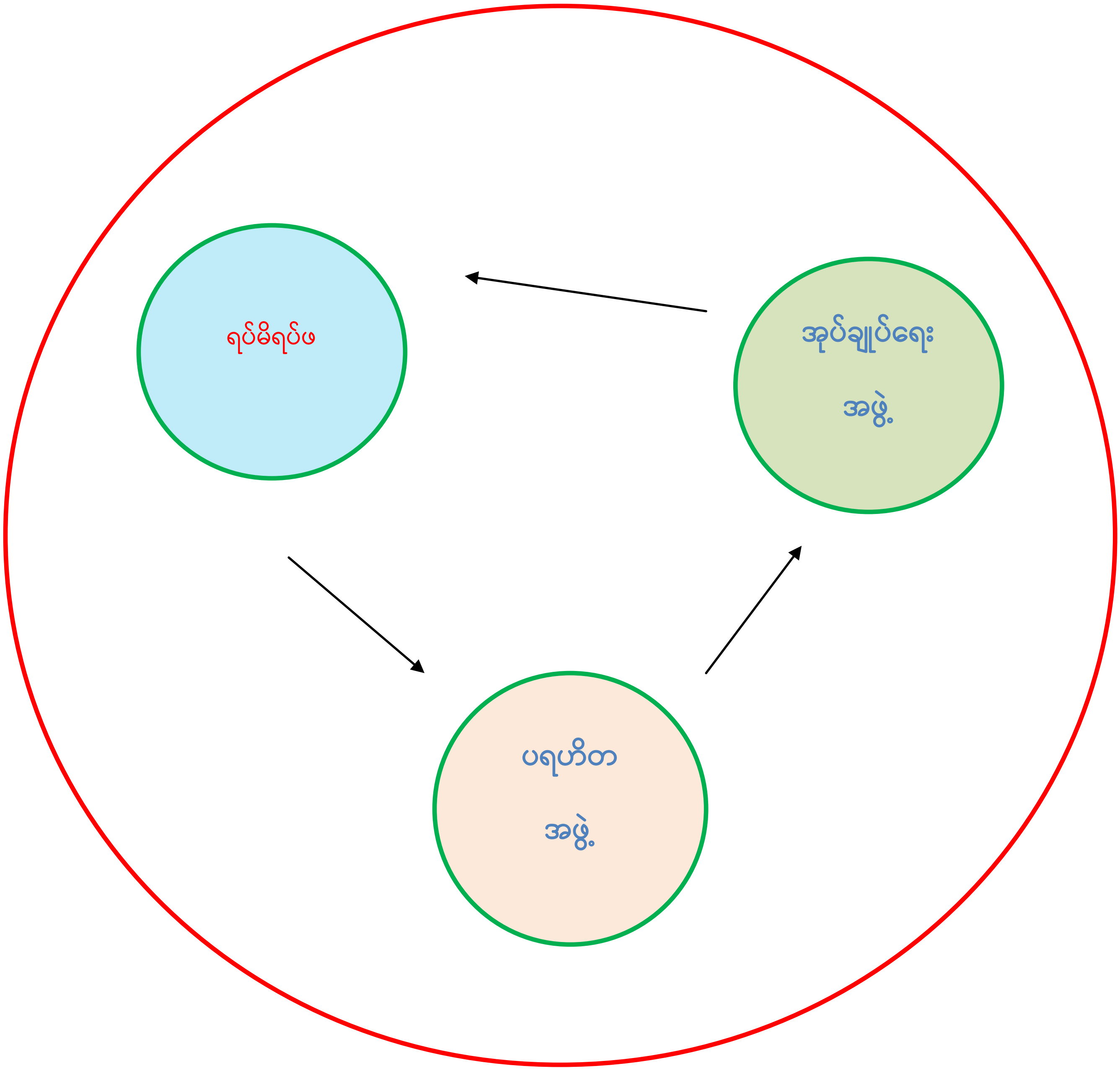

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည်အစိုးရဌာနများ၊ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာ သုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန်အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသောပြဿနာများ၊ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန်ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊စီမံချက်များကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ထို့ပြင်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သောအရာများနှင့်ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိငွေကြေး ဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့်တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေး ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရ မဟုတ်သောအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကိုအ ခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံချက်များချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့်လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေရန်အတွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း အား ဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်း

နိုင်မည့်စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက်ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများပြည့်စုံမအပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည်ဟသ်ာတမြို့နယ်အတွင်းရှိ ငဝန်ရေကာတာနှင့်ငဝန်မြစ်ကမ်းဘေးတွင်တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ ဟသ်ာတမြို့နှင့်(၁၈)မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ် မြေပြန့်လွင်ပြင်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် လယ်၊ကိုင်း၊စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်ပြီးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုလည်းတပိုင်တနိုင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ငဝန်မြစ်ကမ်းဘေးတွင်တည်ရှိသောကြောင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကိုလည်းအနည်းငယ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။မိုးရွာသွန်းမှုမှာ ပုံမှန်သာရှိပြီးရံဖန်ရံခါနှစ်များတွင် မိုးရွာသွန်းမှုပိုလေ့ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရာတွင်မိုးရေကိုသာ အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ မြစ်ရေတင်စီမံကိန်းရှိသော်လည်းလုံလောက်သောရေပေးဝေနိုင်မှု မရှိသောကြောင့် နွေစပါးစိုက်ပျိုးခြင်းမရှိဘဲ မတ်ပဲအားဆောင်သီးနှံအဖြစ်အစားထိုး စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးရာသီတွင် ရေကာတာအပြင်ဘက် ငဝန်မြစ်ဘက်ခြမ်း၌ ရေကြီးရေလျှံမိုးမှုရှိပြီး ကမ်းပါးပြို ခြင်းများလည်းဖြစ်ပွားပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး တော/တောင်များမရှိခြင်းကြောင့် သဘာဝသယံဇာတပစ္စည်းများနှင့် တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ တွေ့ရှိရခြင်းမရှိပါ။ မြေဆီလွှာအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေအမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ပေကုန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၉၉)စုနှင့် ကျား(၃၆၇)၊ မ(၄၁၀) ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း(၇၇၇)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ(၄)ဦး နှုန်းဖြင့် နိုင်ငံတော်၏တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း(၅)ဦးထက်လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုး များနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေ၏ (၆၄) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး အမျိုးသမီးလူဦးရေမှာ အမျိုးသားလူဦးရေထက် (၂၃)ရာခိုင်နှုန်းပိုများသဖြင့် အမျိုးသမီး များလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်များကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အလုပ်

အကိုင်များဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များအား ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ပိုမိုအထောက်အကူပြုစေပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏ အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး မတ်ပဲအား ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် အစားထိုးစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နွေစပါးစိုက်ပျိုးခြင်းမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအားအဓိကထားလုပ်ကိုင်နေရသော်လည်း အခက်အခဲနှင့်စိန်ခေါ်မှုများစွာ ရှိနေပါသည်။ အချိန်အခါမဟုတ် သီးနှံဖျက်ပိုးများ ကျရောက်မှုကြောင့် ရင်းနှီးရမှုစရိတ်ကြီးမားခြင်း၊နည်းပညာလက်လှမ်းမှီနိုင်မှု အခက်အခဲရှိခြင်းတို့ကြောင့်ရွာသူရွာသားများမှ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်နေရသော်လည်း ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုအနေအထားမှာ အလွန်နည်းပါးကြပါသည်။ စီးပွားအဆင့်နှင့် ဆင်းရဲ ချမ်းသာကွာဟမှုမှာ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု အားလုံး၏(၃၉)ရာခိုင်နှုန်းမှာ အလွန်ဆင်းရဲကြပြီးဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၃၄)ရာခိုင်နှုန်း၊ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၂၇)ရာခိုင်နှုန်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာအသင့်အတင့်သာရှိပြီး လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ ပစ္စည်းမှာ ပိုင်ဆိုင်မှု အနည်းငယ်သာရှိကြပါသည်။ အများစုမှာ ငွေးရမ်းထွန်ယက်ကြရခြင်း၊ ငှားရမ်းစရိတ်မြင့်မားမှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏စီးပွားတိုးတက်မှုအနေအထားမှာ ထင်သလောက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု မရှိပေ။မြေယာမဲ့ ရွာသူ၊ ရွာသားများမှာလည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်သူများ၏လုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အချို့ရွာသူရွာသားများသည် ကျေးရွာ၏ အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိသော လက်သမားလုပ်ငန်း၊ ပန်းရံလုပ်ငန်းနှင့် ရန်ကုန်တက်၍သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြင့်မိမိတို့၏ဝမ်းစာအခက်အခဲများကိုပြေလည်အောင်ဖြေရှင်းကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် ငွေတိုးချေးလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများသာလျှင် ငွေကြေးအဆင်ပြေကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုမှာအများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်သော လက်လုပ်လက်စား၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင် လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများလည်းရှိပါသည်။ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၀၇)ရှိကာဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

ပေကုန်းကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ(၅)ပုံ (၃)ပုံခန့်ရှိသော်လည်းစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီးဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊လက်လီဈေးရောင်းခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုးလုပ်ငန်းများ စသည်တို့တွင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည်

လုပ်အားခကြွေးယူခြင်း၊ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှချေးယူခြင်း၊ ခေါက်ပြန်ပေးအကြွေးယူခြင်းအပြင် လုပ်အားခဖြင့်ဝယ်ယူခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူတို့ထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရန် ဖြေရှင်းနေကြပါသည်။

ချေးငွေများကိုအသုံးပြုပုံမှာ စားသုံးရန်အတွက်နှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များအတွက် အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်များ၊ပညာရေးတို့အတွက် ဒုတိယအနေအထားတွင်သုံးစွဲကြသည်။ကျေးရွာတွင်ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုနည်းသည့် သက်ကြီးရွယ်အို(၁၇)ဦးဖြစ်ကြသည်။ မိုးရာသီမြစ်ရေကြီးချိန်တွင် မြစ်ကမ်းဘက်အခြမ်းတွင်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စု(၁၀၀)ခန့်မှာ မြစ်ရေကြီးမှု၏ဒဏ်ကို နှစ်စဉ်ခံကြရသော်လည်း မြစ်ရေကြီးမှုလွန်ကဲသောနှစ်များတွင် ထိခိုက်မှုများပြားလာကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုသည်လည်း ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး ရွာရှိမူလတန်းကျောင်းတွင်လည်း ကျေးရွာ အလှူရှင်များမှ အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုများပြုလုပ်ပေးလေ့ရှိပါသည်။ကျန်းမာရေးဌာနမှ လာရောက်ပြုလုပ်ပေးသောကျောင်းကျန်းမာရေးနှင့် ကလေးငယ်များ၏ တစ်ကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းရေးကို မိဘ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများမှ ဂရုတစိုက် ပြုလုပ်ပေးကြသည်။ ရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာမှ(၂)မိုင်ခန့်အကွာရှိ ဓမ္မိတိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းတွင် အလွယ်တကူ ကုသနိုင်သော်လည်း မိုးရာသီတွင် သွားလာမှုအခက်အခဲ နှင့်ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း၊ ရေကန်၊လက်နှိပ်တုံကင် ၊ စက်တွင်းများရှိသော်လည်းသုံးရေသာရရှိပြီး သန့်ရှင်းသောသောက်ရေအတွက် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာကို အိမ်ထောင်စုတိုင်းသုံးစွဲကြသောကြောင့် ကျန်းမာသန့်ရှင်းမှုကို အလေးထားသော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ပေကုန်းကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာရှိမူလတန်းကျောင်းတွင် သင်ကြားပြီး အလယ်တန်း၊အထက်တန်းပညာကို ရွာနှင့်(၂)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ဓမ္မိ

အထက်တန်းကျောင်းတွင် သွားရောက်သင်ကြားရပါသည်။ တက္ကသိုလ်တက်ဆဲနှင့် ဘွဲ့ရ ပညာ တတ်မြောက်မှုမှာ နည်းနေခြင်းကိုတွေ့ရပါသည်။

ဘွဲ့ရကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ အချို့သာ အစိုးရဌာနများတွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်း နေကြပါသည်။

(စ) ကျား၊မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား၊မရေးရာကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး အချိုးညီမျှမှုရှိပါသည်။ ကျား၊မရေးရာတာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်း နိုင်ငံတော်မှ ချမှတ်ထားသည့်စံနှုန်းများ အတိုင်းလိုက်နာ ကျင့်သုံးလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား၊မ အကြား ပြင်းထန်သော အကြမ်းဖက်မှုများနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ အစည်းများတွင် သော်လည်းကောင်း၊ ရပ်ရွာအခြေပြု ကျေးရွာပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများတွင် သော်လည်းကောင်းအများအားဖြင့် အမျိုးသားများနှင့်တန်းတူ အခွင့်အရေးရပါသည်။ ပညာရေးနယ်ပယ်တွင်လည်း ကျေးရွာမှ ကောက်ယူရရှိသော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် များအား ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အတန်းပညာသင်ယူမှုမှာလည်း အမျိုးသားများနည်းတူ အမျိုးသမီးများသည် ပညာသင်ယူနိုင်ကြပြီး ခွဲခြားနိမ့်ချ ဆက်ဆံခြင်းမျိုးမရှိပါ။ ကျေးရွာ ၏ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းတွင်မူ အမျိုးသားများမှ ဦးဆောင်ကြပြီး ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် သာရေးနာရေးစသော အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်မှု ကဏ္ဍမှာလည်း အမျိုးသားများနှင့်တန်းတူ တာဝန်ယူကြပါသည်။သို့သော် အမျိုးသမီးများ၏ နေ့ထွက်လုပ်အားခမှာ အမျိုးသားများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် အနည်းငယ် နည်းနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာပေးအစီအစဉ်များ၊ ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ် ပေးနိုင်ပါကကျား၊မရေးရာဆက်နွယ်မှုကိစ္စများတွင် ယခုထက်ပိုမိုပြီး အထောက် အပံ့ကောင်းများဖြစ်လာနိုင်မည်ဟု ထင်မြင်ယူဆမိပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသ ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ် အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ပိုမို ကောင်းမွန်စေရန် များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ပေကုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျေးရွာလမ်းကော်မတီ၊ မိဘ ဆရာ အသင်း ၊ရပ်မိရပ်ဖ၊ ဂေါပက၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်၊အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့

တို့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေးကိစ္စရပ်များကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ လမ်းညွှန်ချက်ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ပေကုန်းကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် မတ်ပဲကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးကို မိုးရာသီတွင် စိုက်ပျိုးကြပြီး ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် မတ်ပဲအား အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပသည်။ လယ်ယာမြေ ဧကမှာ(၃၁၃)ဧက ရှိပြီး ကိုင်း၊ ကျွန်း စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧကမှာ(၁၁၆.၅)ဧကရှိပါသည်။ မိုးစပါးတစ်ဧကပျမ်းမျှ အထွက်နှုန်းမှာ(၇၀)တင်း ၊ မတ်ပဲတစ်ဧက ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ (၁၁)တင်းနှုန်းထွက်ရှိကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုမှာ နည်းပါးသော်လည်း ပြင်ပစိုက်ပျိုးရေး ပစ္စည်းကုမ္ပဏီများမှ တောင်သူများအတွက် နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများပေးနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါ သည်။ လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးဧကများပြားပြီး အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့်ငှားရမ်းခကြီးမြင့်မှုတို့ကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရပါသည်။ စပါးဖျက်ပိုးကျရောက်မှု နည်းပါးပြီး မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင်သာ ဖျက်ပိုးပိုမိုကျရောက်လေ့ရှိပါသည်။

ယခုအခါ ပြင်ပကုမ္ပဏီများမှ လာရောက်၍ ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေး နည်းပညာနှင့် ဆေးဝါးတို့အား သက်သာသော ဈေးနှုန်းဖြင့်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချပေးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးအနေဖြင့် နွား၊ဝက်၊ကြက်၊ဘဲတို့ကိုမွေးမြူကြပါသည်။ နွားနှင့် ဝက်မှာတစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာနှင့်မွေးမြူ၍ အဆင်ပေးသော်လည်း ကြက်နှင့်ဘဲမွေးမြူရေးတွင်မူ ရာသီအလိုက်တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ အထူးသဖြင့် (ကြက်နာ)ရောဂါ အဖြစ်များပြီး အရွယ်မတိုင်မီ သေဆုံးမှုများရှိပါသည်။နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ် မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနတွင် ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်ခြင်း၊ ကျေးရွာများပြားခြင်းတို့ကြောင့် ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်ရန် အလွန်နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းများအား ရေပေါ်ရေလျှံ သာလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ပေကုန်းကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများမှာ လက်သမား

၊ပန်းရံ၊ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း၊ဈေးရောင်း (အိမ်ဆိုင်)၊ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုးရောင်းချခြင်းနှင့် ကျပန်းအလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသူများ ရှိကြသည်။အခြားဒေသများသို့လည်း လုပ်ငန်းမျိုးစုံကို ရိုးသာစွာ လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် မတ်ပဲကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပြီး ကိုင်းကျွန်းလုပ်ကိုင်သူများမှာမူ ပဲမျိုးစုံနှင့် ပြောင်းတို့ကို ဈေးကွက် အပေါ်မူတည်၍ ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးရိတ်သိမ်းမှု ခေတ်စနစ်ပြောင်းလဲလာသည်နှင့် အမျှလက်မှုလယ်ယာမှ စက်မှုလယ်ယာသို့ ကူးပြောင်း၍ ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များဖြင့် ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြသောကြောင့် စပါးရိတ်သိမ်းချိန်တွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးပါသည်။ဆောင်းသီးနှံဖြစ်သော မတ်ပဲနှုတ်ချိန်တွင်သာအလုပ်အကိုင် အသင့် အတင့် ပြန်လည်ရရှိကြပြီး စားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေကြပါသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ပေကုန်းကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးတွင် သဘာဝမြေသြဇာများကို အသုံးပြုမှုနည်းပါးလာပြီး ဓါတုမြေသြဇာများ၊ ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကို လိုအပ်သည်ထက် ပိုမိုအသုံးပြုလာသောကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီသြဇာများခမ်းခြောက်လာပြီး မြေဆီလွှာခမ်းခြောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ မြေဆီလွှာပျက်စီးလာမှုကြောင့် သဘာဝဆေးဘက်ဝင်အပင်များလည်း ရှားပါးလာကာ အပင်များအတွက် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု အားနည်းလာသောကြောင့်ဖျက်ပိုး များ ကျရောက်မှုရှိနေပါသည်။

ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက်မည်သည့်အဖွဲ့ မည့်သည့်ဌာနမှ သင်တန်းပေးခြင်း၊ ကြိုတင် စီမံပေးခြင်းမရှိပါ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအတွက် ရေဒီယို၊တီဗွီတို့မှ သိရှိရပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ လယ်သမားများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော တစ်ဧကလျှင် (၁၅၀၀၀၀)နှုန်းဖြင့် (၁၀)ဧကအထိ ချေးယူနိုင်ပါသည်။ ၎င်းချေးငွေအား လယ်သမား(၇၅)ဦးခန့်မှ နှစ်စဉ်(၈၀၀၀၀၀၀၀)သိန်းခန့်ကို ချေးယူ ကြပြီး ကာလလတ်ချေးငွေဖြစ်ပါသည်။

သမဝါယမအဖွဲ့မှ ငွေထုတ်ချေးသည့်အစီအစဉ်မှာ လယ်သမားများနှင့် ကိုင်းသမားများကိုသာ အဓိကထား ထုတ်ချေးပေးပြီး ငွေပမာဏမှ (၁)ဦးလျှင်(၁)သိန်းမှ စတင်၍ အနည်းငယ်ထပ်တိုးတိုးပြီးချေးပေးပါသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၁.၅)ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး (၆)လ လျှင်(၁)ကြိမ် ပြန်ဆပ်/ထုတ်စနစ်ဖြင့် ချေးပေးပါသည်။ ကိုရီးယားချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု

အဖွဲ့မှ ချေးငွေသည် ကာလတို ချေးငွေဖြစ်ပြီး (၂)သိန်းအထိ ချေးယူ နိုင်ပါသည်။ ၎င်း ချေးငွေအား (၁)ပတ်လျှင် (၄၆၀၀)ကျပ်ဖြင့် အကြိမ်(၅၀) ပြန်ဆပ်ရပါသည်။ အကြိမ် (၂၀)ပြည့်ပါက နောက်ထပ် ထပ်ဆောင်းငွေ(၁)သိန်း ပြန်လည်ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ ၎င်း ငွေအား အမျိုးသမီးများသာ ချေးယူ၍ရပြီး ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီး(၁၅၀)ဦးအား သိန်း (၃၀၀) ထုတ်ချေးပေးထားပါသည်။ ချေးယူရရှိသော ငွေများအား လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် လည်းကောင်း ၊စားဝတ်နေရေးတွင် လည်းကောင်း ၊ကျန်းမာရေး နှင့် ပညာရေးအတွက် လည်းကောင်း အသုံးပြုကြပြီး ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စီးပွားရေးအဆင့် သတ်မှတ်ချက်(၃)နှင့် (၄)တို့အား လေ့လာဆန်းစစ်ချက် အရ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် အကြွေးတင်ရှိမှု ပမာဏမှာ ကျပ်(၁)သိန်းမှ (၃)သိန်းထိ ရှိ ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ပေကုန်းကျေးရွာရှိ အခြေခံပညာမူလ တန်းကျောင်းဆောင်မှာ (၁၂၀'×၃၀'× ၁၀') ရှိသော အုတ်ညှပ်ကျောင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး အရည်သွေးအပိုင်းအားဖြင့် ညံ့ပိုင်းရောက်ရှိနေ သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျောင်းတွင်အစိုးရခန့် ဆရာ၊ ဆရာမ(၆)ဦး အထွေထွေ လုပ်သား(၁)ဦးရှိပြီး ကျောင်းသားနှင့် ဆရာမအချိုး ညီမျှမှုရှိပါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေမှာ အစိုးရဆောက် အုတ်ကာရေလောင်းအိမ်သာ ဖြစ်သော်လည်း သဘာဝ ဘေးဒဏ်ကြောင့် ယိုယွင်းပျက်စီးမှုရှိကာ လတ်တလောသင့်သလို အသုံးပြုနေရပါသည်။ ကျောင်းပရိဘောဂနှင့် စာရေးခုံမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်မှုရှိပြီး ဝန်ထမ်းအိမ်ရာ လည်း ကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။သောက်သုံးရေနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဝီစိ စက်တွင်းရေကို အသုံး ပြု ကာ ရေလှောင်ကန်မှာလည်းကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။ ကျောင်းသားလူငယ်များ၏ ပညာရေး အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်ပြီး မူလတန်းအဆင့် အောင်မြင်သူ ရာနှုန်းပြည့် ရှိသော်လည်း အထက်တန်းအဆင့်အောင်မြင်မှုမှာ ရာနှုန်းနည်းပါးလှသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာကျန်းမာရေးအတွက်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများကို ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များမှ လာရောက်ထိုးနှံပေးပါသည်။သာမန်ဖျားနာမှုများကို ကျေးရွာရှိ ဆေးဆိုင်များမှ ဆေးများနှင့်ဆေးမီးတိုများကို သုံးစွဲကြသည်။ ဆိုးရွားသောရောဂါများနှင့် မတော်တဆ ဖြစ်ပွားသော ပြင်းထန်သောရောဂါများအတွက် ရွာနှင့်(၂)မိုင်ဝေးကွာသော ဓမ္မိတိုက်နယ် ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသရပါသည်။ ထိုသို့သွားလာရာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခက်အခဲကြောင့် သွားလာရေးခက်ခဲမှုများ ရှိပါသည်။ ရွာသူရွာသားများမှလည်း ကျန်းမာရေး ဆေးပေးရေးရရှိရေးကို လိုလားကြပါသည်။

သောက်သုံးရေနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြေအောက်ရေကို အဓိကထား အသုံးပြုကြသည်။ မြေအောက်ရေရရှိရေးအတွက် စက်တွင်း၊လက်နှိပ်တုံကင်များကို အသုံးပြုကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ရေသန့်နှင့်ပတ်သက်ပြီးရွာ၌ ရေသန့်ရရှိရေးလိုအပ်မှုရှိပါသည်။ သုံးရေအတွက် ရေစက်နှင့် လက်နှိပ်တုံကင်မှရရှိသောရေမှာလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ရေတက်သော မိုးတွင်းကာလတွင် လက်နှိပ်တုံကင်များမှာ အသုံးမပြုနိုင်သောကြောင့် အခက်အခဲရှိပါသည်။ရွာ၌ ရေသန့်ရေပေးဝေ မှုစက်ရှိလျှင် သောက်ရေအတွက် အဆင်ပြေမှာဖြစ်ပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ပေကုန်းကျေးရွာတွင် လူငယ်များအတွက် အားကစားနှင့်ကာယ လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ မရှိခြင်းအတွက် ကိုယ်ကာယသန်စွမ်းမှုနှင့် အားကစားဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်နေပါသည်။ ရွာ၏ လူမှုရေးလုပ်ငန်း၊ သာရေးနာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် ရပ်ရွာအကြီးအကဲခေါင်းဆောင်တို့၏ လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် စည်းစည်းလုံးလုံးနှင့်တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြပသည်။ ရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် လူငယ်အဖွဲ့ကို စနစ်တကျဖွဲ့စည်းရေးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။ အခါကြီး ရက်ကြီးဖြစ်သော မြန်မာနှစ်ဆန်း(၁)ရက်နေ့ရောက်တိုင်း ရွာဦးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ဆရာတော်ကန်တော့ပွဲနှင့် သက်ကြီးပူဇော်ပွဲများကို နှစ်စဉ်စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပလေ့ရှိကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမှီမှု-လမ်းတံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာသည် သွားလာရေးအတွက် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနပိုင် ဝဝန်ရေကာတာကိုသာ အဓိကထား၍ အသုံးပြုနေရပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် ရထားလမ်း၊ ကားလမ်းမှာ (၂)မိုင်ခန့်ဝေးကွာပြီး ထိုရေကာတာလမ်းမှာ စက်ဘီး၊ဆိုင်ကယ်ကိုသာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ကား၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ် အသုံးပြုနိုင်မှုမရှိသောကြောင့် ကုန်ထုတ်၊ ကုန်ယူမှုအတွက် အခက်အခဲများစွာရှိသည်။ သွားလာရေးအဆင်ပြေစေရန်နှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ပိုမိုတိုးတက်လာရန် ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်ရန်အတွက် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြ၍ အကူအညီတောင်းခံတင်ထားမှုလည်းရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိရေးဆောင်ရွက်မှုကို (၂၀၁၅) ခုနှစ်တွင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စနစ်ဖြစ်သောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲသူများထံမှ ရန်ပုံငွေကောက်ခံ၍ အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည့်အတွက်

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောလူတန်းစားများမှာ ရန်ပုံငွေထည့်ဝင်မှုမပြုနိုင်သောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်မှုမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ရွာ၌လျှပ်စစ်မီးရှိသော်လည်း ဖယောင်းမီး ၊ဘတ္တရီမီး အသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စုဦးရေမှာ (၈၀%)ရှိပါသည်။ လက်ရှိသုံးစွဲနေသောဓါတ်အားလိုင်းမှာလည်း ထည့်ဝင်မှုရန်ပုံငွေနည်းပါးမှုကြောင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားကြိုးအရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုမရှိပါ။ထိုဓါတ်အားကြိုးအရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုရှိမှသာတစ်ရွာလုံးမီးလင်းနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ရွာလုံးဆင်းရဲချမ်းသာ အိမ်ထောင်စုမရွေး လျှပ်စစ်မီးလင်းနိုင်ရန်အတွက် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားကြိုးလဲလှယ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ရရှိလာမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးငွေနှင့် လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သေးသော ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများထဲမှ တတ်နိုင်သမျှ ထည့်ဝင်နိုင်မည့် ရန်ပုံငွေများကိုစုပေါင်းပြီး တစ်ရွာလုံးမီးလင်းရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်းစီမံကိန်း၌လည်းတစ်ရွာလုံးလျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ရေးကို ဦးစားပေးအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ပေကုန်းကျေးရွာသည် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးအတွက် ကျေးရွာရှိ ရပ်မိ၊ ရပ်ဖဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့၏ လမ်းညွှန် မှုများကို ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ရွာတွင်အပျော်အပါးအနေဖြင့်တန်ဆောင်တိုင်ရက်များတွင် သစ်သီးဝလံ ခိုးယူစားသုံးကြပြီး ကြီးမားသော အမှုအခင်းများမရှိကြပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် ရဲစခန်း၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးရုံးတို့နှင့် အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်သွားလာချိတ်ဆက်နိုင် ခြင်းတို့ကြောင့် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနှုန်းကို ကြိုတင်ကာကွယ် တားဆီး ပေးနိုင်ပါသည်။ နွေရာသီရောက်ချိန်တွင် မီးဘေးဖြစ်ပွားမှုမရှိစေရန် အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ နှင့် ကျေးရွာရှိ ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများနှင့် ပူးပေါင်းကာ မီးကင်းကို လိုက်လံ စစ်ဆေးကြပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ပေကုန်းကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းရှိပြီး မူလတန်းအောင်မြင်သူများမှာ (၂)မိုင်ခန့် ဝေးကွာသော ခမ္ဘီအထက်တန်းကျောင်းသို့ နေ့ချင်းပြန်တက်ရောက်နိုင်ပါသည်။ တောင်သူလယ်သမားများအတွက် လိုအပ်သော

လယ်ယာသုံး စက်ပစ္စည်း၊ စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးတို့ကို (၁၇)မိုင်ခန့် ဝေးကွာသော ဟသ်ာတမြို့သို့ သွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိ သော်လည်း အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်မျှသာ သုံးစွဲနိုင်ကြပြီး မီးမသုံးစွဲနိုင် ကြသော အိမ်ထောင်အများစုမှာ ထင်းမီးကိုသာ အသုံးပြုနေကြပါသည်။ရွာသူ၊ ရွာသားအများစုသည် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်ကြပြီး အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူခြင်းမှ ရရှိသော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များအရ (၁၅)နှစ်အထက်မှ (၆၅)နှစ်အထိ လူဦးရေ အားလုံး၏ ထက်ဝက်ကျော်မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ သာမန် ဆေးဝါးကုသမှုခံယူရန်အတွက် ဓမ္မိတိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကြပြီး အရေးပေါ်ကုသမှု ခံယူရန်လိုအပ်ပါက ဟသ်ာတမြို့ပေါ်ရှိ မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများသို့သွားရောက်၍ ဆေးဝါးကုသမှု ခံယူကြပါသည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး မိုးရွာသွန်းမှုကောင်းခြင်းကြောင့် မိုးစပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးရန် အလွန်ကောင်းမွန်ပါသည်။မွေးမြူရေးတွင် နွား၊ကြက်၊ဝက်များကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူကြပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာတွင်တစ်ရွာလုံးအနေဖြင့် အိမ်တိုင်းစေ့ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးကို အလိုရှိကြသော်လည်း အဟန့်အတားအနေဖြင့် ရွာရှိလျှပ်စစ်မီးကော်မတီမှမဟာ ဓာတ်အားကြိုး အရည်အသွေးအားနည်း၍ လဲလှယ်ရန်အတွက်မီတာဆွဲလိုသူများ အနေဖြင့် ရန်ပုံငွေထည့်ဝင်ရမည်ဟု စည်းမျဉ်းများ ချမှတ်ထားပါသည်။ ထိုသို့ ချမှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းမှ ရန်ပုံငွေသည် ဆင်းရဲသော ပြည်သူများအတွက် များပြားလွန်းလှ၍ လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုရန် အခက်အခဲ ရှိနေကြရသည်။ တစ်ရွာလုံး လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သောကြောင့် ကလေးများ ပညာရေး၊ အိမ်တွင်း စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နောက်ကျစေနိုင်သော အဟန့်အတားများဖြစ်ပါသည်။

ထိုအခြေအနေများကိုကျော်လွှားနိုင်ရန် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများထံမှ တတ်နိုင်သောရန်ပုံငွေသာ ကောက်ခံပြီး ထိုမှရရှိသောရန်ပုံငွေနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှ ရရှိလာမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးငွေကို စုပေါင်း၍ဆောင်ရွက်လျှင် လျှပ်စစ်မီး အခက်အခဲကို ကျော်လွှားနိုင်မည်ဟုမျှော်မှန်းထားပါသည်။

ကျေးရွာ၏လယ်ယာထွက်ကုန်များကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် လမ်းအဖြစ် ရေကာတာလမ်းကိုသာ အသုံးပြုနေရသောကြောင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အတွက်

အခက်အခဲရှိပြီး မိုးရာသီကာလတွင် သွားလာရေး ပိုမိုခက်ခဲသော အခြေအနေများနှင့်ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။ ထိုအခြေအနေများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် ရာသီမရွေး သွားလာနိုင်ပြီး ခရီးလမ်းအကွာအဝေး ပို၍နီးသော ကုန်ထုတ်လမ်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်လျှင် ကျေးရွာနေပြည်သူများ၏ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး အခြေအနေ တိုးတက်လာမည် ဖြစ်သည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ပေကုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးအတွက် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကွင်းဆင်း အဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲပြီးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပန်းတိုင် အတွက် အကောင်အထည်ဖော်ရေး စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲထားပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး (၅)နှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်။

(က.၁)ကျေးရွာလူထုသည် အိမ်ထောင်စုတိုင်း လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊လူမှုစီးပွားရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ အသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍများ တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(က.၂)ကျေးရွာလူထုသည်ကုန်ထုတ်လမ်း ဖောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ရွာ၏သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်နှင့် စီးပွားရေးအခြေအနေများ တိုးတက်ရုံသာမက လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သောကြောင့် လူမှုရေး၊ကျန်းမာရေး၊ပညာရေးနှင့်လူနေမှုအဆင့်အတန်းတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(က.၃) ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာ၏ ရေသန့်စက်နှင့်ရေပေးဝေမှု လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် သန့်ရှင်းလက်ဆက်သောရေကို ရာသီမရွေးရရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် သောက်သုံးရေနှင့်ပတ်သက်သော အခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(က.၄) ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(က.၅)လူငယ်များ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များ တက်မြောက်ကျွမ်းကျင် မှုရှိစေခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး စီးပွားရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြင့်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည်အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

(ခ.၁) ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာလူထု၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်ချမှတ်ထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များအားသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊အလှူရှင်များ၊ကျေးရွာလူထု၏ ပြည်သူထည့်ဝင်ငွေ ၊ လုပ်အားတို့နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

(ခ.၂) လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ရွာမှထည့်ဝင်သော ငွေနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှ ရရှိလာမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးငွေကို စုပေါင်း၍ အရည်အသွေးပြည့်မီသော ဓါတ်အားကြိုးလဲလှယ်လုပ်ဆောင်ရန်ရည်မှန်းထားပါသည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်ထိမှတဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ဖော်ထုတ်ပေး နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့သည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ၏ အားထုတ်လုပ်ကိုင်မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းနှင့်

ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန်ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ

ပေးကုန်းကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သောချေးငွေ ရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံ (ကာလလတ်ချေးငွေ)တစ်ခုထဲကိုသာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက် ပေးနေသောကြောင့် အခြား သီးနှံစိုက်ပျိုးသူတောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သောချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လျှော့ချပြီးဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ပေကုန်းကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာသဘောသဘာဝများ သိရှိမှုအားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများလိုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သော ဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြပေးနိုင်မည့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောနိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။

ထို့ပြင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ် ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက်လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် ရှေ့ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်း

များကို ဈေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်စွာ တိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာ သင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရုံမကဒေသတွင်းတစ်နိုင်တစ်ပိုင်အသေးစားလုပ်ငန်းများတိုးတက် လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာခြင်း၊အခြားဒေသများတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမနေရပ်သို့ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း များတိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း စသည် ဖြင့်ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှု လျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း(၅)နှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါသည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည်(၅)နှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲ ချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည်။ ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက် နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု(၂-၃) နှစ်ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း(၅)နှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံ ဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်လာပါမည်။ဆိုးရွားသောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်သက် ရောက်မှုများမရှိခဲ့လျှင် (၅)နှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ် သော်လည်း စီမံကိန်း(၅)နှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက်ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ငွေကြေး စီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့(၅)နှစ်တာ အတွက်ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကိုအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ခွဲခြားသုံးသပ်ရာ တွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)သည် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ အတွက် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူ ပြုပါသည်။ (Economic classification)သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမှု များအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က)မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ-စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍစသည်)၊ (ခ)မည်သည့် ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည်စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- သာမာန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့တို့ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များကိုနှစ်အလိုက်ဦးစားပေးစီမံချက်အစီအစဉ်တွင် ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထား ပါသည်။ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများကို အမှတ်ပေးခွဲခြား ခြင်း စနစ်ဖြင့် စီမံချက်များကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများမှ အကူအညီ များရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ် ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ရမှတ်	ဦးစားပေးအဆင့်
၁	တစ်ရွာလုံးမီးလင်း ရေး	အရည်အသွေးပြည်ဝသောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားကြိုးလဲလှယ်ရေး	၉၈	၁
၂	လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေး	ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်းနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအခြေခံကောင်းများ တိုးတက်စေရေး	၈၈	၂
၃	သောက်သုံးရေလုံ လောက်စွာရရှိရေး	ကျေးရွာတွင်ရာသီမရွေးသောက်သုံးရေး ပေးဝေနိုင်သောရေလှောင်ကန်နှင့် ရေသန့်စက်ဖြစ်မြောက်ရေး	၈၀	၃
၄	ကျန်းမာရေး	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်၍ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရေး	၇၈	၄
၅	ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန် ဆောင်မှုလုပ်ငန်း	သင့်တင့်သောအတိုးနှုန်းဖြင့်ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ရေး	၇၆	၅
၆	စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဗဟုသုတနှင့်မြေဆီလွှာပြုပြင်ပေးရေး	၇၅	၆
၇	အခြားဝင်ငွေရလုပ် ငန်းများ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်၍ ဝင်ငွေတိုးပွားလာစေရေး	၇၃	၇
၈	လူငယ်ကဏ္ဍ	လူငယ်များစွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်လာ စေရေး	၇၀	၈

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	တစ်ရွာလုံးမီးလင်းရန်အတွက်အရည်အသွေးပြည့်ဝသောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားကြိုးရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	✔				
၂	ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း	၂		✔	✔		
၃	ရေပေးဝေရေသန့်စက်ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃			✔	✔	
၄	ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း	၄			✔	✔	
၅	အတိုးနှုန်းသက်သာသောကာလရှည်ချေးငွေအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း	၅	✔	✔	✔	✔	✔
၆	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၆	✔	✔	✔	✔	✔
၇	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းရရှိခြင်း	၇		✔	✔	✔	
၈	အားကစားကွင်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈				✔	✔

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative) အဖြစ်ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်း ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားခြင်းမရှိပါ။(ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	တစ်ရွာလုံးမီးလင်းရေးရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			✔		
၂	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးရရှိရန်ဆောက်ရွက်ခြင်း			✔		
၃	သောက်သုံးရေသန့်ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			✔		
၄	ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ရေး			✔		
၅	အတိုးနှုန်းသက်သာသောကာလရှည်ချေးငွေရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			✔		
၆	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း				✔	

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်း အသုံး စရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၇	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း ဖွင့်လှစ်ပေးရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			✔		
၈	အားကစားကွင်းအား ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			✔		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော် အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြု လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း /ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ကြီးကြပ်ရေးစသည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ဤကိစ္စမျိုးတွင်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၀.၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီအဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်း ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ပေကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင် အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာအတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (financial progress)တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို(၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်

နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline)ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့ အသီးသီးသည် ၄င်းတို့ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာ (monitoringreport)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖေါ်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတား များနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။၄င်းအစီရင်ခံစာတွင်အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များစသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင်စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့ အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သောအခွင့် အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁၂	၈	၂၀
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၁	၂၃	၄၄
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၅	၃၀	၆၅
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၄	၂၇	၅၁
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၃၀	၂၇၀	၅၀၀
၆၅ နှစ် နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၄၅	၅၂	၉၇
စုစုပေါင်း		၃၆၇	၄၁၀	၇၇၇
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု		၁၉၉		

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပေကုန်းကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူ လူဦးရေသည် လူဦးရေ စုစုပေါင်း၏ (၆၄%)ခန့်ရှိသော်လည်း ဒေသ၏တည်နေရာအရ စီးပွားရေးကောင်းမွန်သော အနေအထား မရှိသေးပါ။ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြား ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၉၃	၁၇၄		မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၁၀၀	၂၀၃		မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး					
၇	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □လတ်□နိမ့် ✔
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □လတ်□နိမ့် ✔
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပြင်၊အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူစသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □လတ်□နိမ့် ✔
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □လတ်□နိမ့် ✔
၁၁	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □လတ်□နိမ့် ✔
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □လတ်□နိမ့် ✔
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(ဘဏ်နှင့်ငွေချေးခြင်းအပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)					
၁၄	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ်ဌားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၆	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၄	၅		မြင့် □ လတ် ✔ နိမ့် □
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ကျပန်း/ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				□

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	စုစုပေါင်း	၁၉၇	၃၈၂		□

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကမှီခိုဆောင်ရွက်နေသော ဒေသဖြစ်၍ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ အသင့်အတင့်ဖြစ်ပါသည်။ဒေသတွင်းဝင်ငွေရ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်လျှင် မိသားစုများဝင်ငွေတိုးပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊ မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊ မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀
၂	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၃	ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား	-	-	-	-
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံ လုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၄၀၀၀	၂၀၀၀

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၇	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၈	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူစသည်)	နေ့စား	-	-	-	-
၁၀	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပေကုန်းကျေးရွာတွင် လယ်သမား(၆၀)ဦး၊ ကိုင်းသမား(၃၄)ဦးတို့၏ လယ်မြေဧက(၃၁၃)ဧက၊ကိုင်းမြေဧက(၁၁၆.၅)ဧကကို အဓိကထား၍ ရာသီချိန်အလိုက် ကျား/မ လုပ်သားများ၏ ဝင်ငွေလုပ်အားခ နှုန်းထားများမှာ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် ဝင်ငွေရရှိမှုပိုများကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ(ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၃၁၃	ကောင်း☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
ယာမြေ/တောင်ယာမြေ	-	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	-	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၁၁၆.၅	ကောင်း☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ	-	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ	၃၃	ကောင်း☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
မြေလွတ်မြေလပ်	-	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	**၄၆၂.၅**	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း ၊ လယ်သမား အုပ်စု၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပေကုန်းကျေးရွာတွင် လယ်မြေ(၃၁၃)ဧကသည် တည်မြဲစွာတည်ရှိနေပြီး ကိုင်းမြေ(၁၁၆.၅)ဧကမှာ ဝေန်မြစ်ကမ်းဘေးတွင်တည်ရှိ၍ နှစ်စဉ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း အန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရပါသည်။တစ်ဖက်ကမ်း ကမ်းပါးပြို၍ ရွာဘက်ကမ်း မြေလွတ်မြေလတ် ဧက (၁၀၀)ခန့် မြေနုကျွန်းအဖြစ် ပေါ်ထွန်းနေပါသည်။တရားဝင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိပါ က ဒေသဖွံ့ဖြိုး လာနိုင်ပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ✔	လွယ်☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ✔
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ ☐ သင့်☐ နည်း ✔ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက်✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစာ၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ)	များ ☐ သင့် ✔ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ်✔ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ✔	☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြား သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ကျေးရွာတွင် ထွက်ရှိခြင်း မရှိပါ။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ် ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲ သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၅ဧကနှင့်အထက်	၅ဧကနှင့်၂.၅ဧက အကြား	၂.၅ဧကအောက်	မပိုင်
အိမ်အခြေအနေ	သစ်သား၊သွပ်မိုး	သစ်သား၊သွပ်မိုး	ဝါး၊သွပ်	ဝါး၊သက္ကယ်
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်၊ကိုင်း	လယ်၊ကိုင်း	ကိုင်း၊ကျပန်း	ကျပန်း
အိမ်ထောင်စု	၃၉(၂၀%)	၃၀(၁၅%)	၂၅(၁၃%)	၁၀၅(၅၂%)

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပေကုန်းကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေ၊အလယ်အလတ်ရှိ အိမ်ထောင်စု များ(၆၉)စုနှင့် မပြေလည်၊အလွန်မပြေလည် အိမ်ထောင်စုများ(၁၃၀)စု ရှိပါသည်။ အချိုးမှာ (၁:၂)ဖြစ်၍ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု များပြားပါသည်။ဥစ္စာဓနအင်အား နည်းပါးသည့် အခြေအနေရှိပါသည်။ဒေသတွင်းဝင်ငွေရ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်လျှင် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာ ဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	**အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်**	**ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ** (ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစားပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = လုပ်အားခကြိုယူ =
၃ လနှင့် ၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစားပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = လုပ်အားခကြိုယူ =
၆လမှ ၁၂လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစားပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = လုပ်အားခကြိုယူ =

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ် ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဇယား(၇)အားထည့်သွင်းဖော်ပြရန်မလိုပါ။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို (၆၄)နှစ်နှင့်အထက်	၇	၁၀	၁၇
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	၂၀		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၂၅		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၃၅		

ရင်းမြစ်.... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့်ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုများသည် လက်ရှိချို့တဲ့နွမ်းပါးစွာဖြင့် ရပ်တည်နေရပါသည်။ရပ်ရွာတွင်ရှိသော အိမ်နီးချင်းများ၊အကြီးအကဲများ စီစဉ်မှုဖြင့် အသင့်အတင့်ကူညီစောင့်ရှောက်မှု ပေးနေပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၇	လျှေင်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၆	တိရစ္ဆာန်ကူးဆက်ရောဂါကျရောက်မှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲစသည်	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပေကုန်းကျေးရွာ၏ တည်နေရာသည် ဝေနံမြစ်ကမ်းဘေးကပ်လျက် ရေကာတာ၏ ဝဲ၊ယာ(ရောဘက်ခြမ်းတစ်ဝက်၊ကုန်းတွင်းပိုင်းတစ်ဝက်)တည်ရှိနေပြီး မိုးရာသီတွင် ရေကြီးခြင်းကို ရောဘက်ခြမ်းမှပုံမှန်ခံစားနေရပါသည်။ ပုံမှန်ထက်ပိုသော ရေကြီးခြင်းရှိသော နှစ်များတွင် ပိုမိုထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသောတောင်သူ	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးဆက်ရောဂါထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၆	မတော်တဆမှု ဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင်နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၇	ပြည်တွင်းနေရပ် စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင်နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၈	နေရပ်ပြန်အခြေချသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၂၀	ကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စု(၂၀)စုရှိပြီး လက်လုပ်လက်စား၊ ကျပန်း(၁၀၅)အိမ်ထောင်စုရှိ၍ များပြားသောအရေအတွက်ဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ စဉ်ဆက်မပြတ်ရှိခဲ့လျှင် ထိခိုက်မှုနည်းပါးနိုင်ပါသည်။ မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများသည် ရေကြီးခြင်း၊ကမ်းပါးပြိုခြင်းသဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁)ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ် ခု ကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ရပ်မိရပ်ဖ	၁☐ ၂ ✔ ၃ ☐	၂၀	-	၂၀	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ✔ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ✔ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
၂	ပရဟိတ	၁☐ ၂ ✔ ၃ ☐	၇	၅	၁၂	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ✔ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ✔ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ✔ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ✔	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
၃	အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့	၁☐ ၂ ✔ ၃ ☐	၄	-	၄	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ✔ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ✔ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု - လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ-အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပရဟိတ၊ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့အနေဖြင့် ဘာသာရေး၊လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ပါသည်။အမျိုးသမီးအဖွဲ့မှာ ဘာသာရေး၊လူမှုရေး၊စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးကို လုပ်ကြပြီး အမျိုးသားအဖွဲ့မှာလည်း ဘာသာ၊ သာသနာ၊ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်အစီအစဉ်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်)
၁	-	၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐
၂	-	၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပေကုန်းကျေးရွာတွင် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ ကူညီပံ့ပိုးမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၀၅	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်	၂၅	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ၅ဧကကြား	၃၀	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား	၃၁	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ဧကအထက်	၈	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၁၉၉**	

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာလူဦးရေ(၃၀)ရာခိုင်နှုန်းသာ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုရှိပြီး ကျန်လူဦးရေ (၆၀)ရာခိုင်နှုန်းမှာ မြေယာမဲ့များဖြစ်နေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ✔
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ✔
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ✔
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက်✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၆	လက်ငင်ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ✔ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ✔
၈	ချောင်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ✔

ရင်းမြစ်...(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မြစ်ရေတင်စီမံကိန်းရှိသော်လည်း လိုအပ်သောရေပေးဝေမှုကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက် ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)
		ယူ နစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၃၁၃	တင်း	၅၀	၆၀	၅၅	ဇွန်	နိုဝင်ဘာ	မြင့်☐လတ်✔ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
မတ်ပဲ	၂၀၀	တင်း	၇	၁၃	၁၀	နိုဝင်ဘာ	မတ်	မြင့်☐လတ်✔ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
								မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
								မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လယ်သမားများအနေဖြင့်စပါးနှင့်မတ်ပဲကိုအဓိကစီးပွားရေးအဖြစ်စိုက်ပျိုးကြပြီးအထွက်နှုန်းအနေဖြင့် အသင့်အတင့် ရှိမှုနှင့် ကိုင်းသမားများအနေဖြင့် ပဲမျိုးစုံကိုအဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မကျရောက်သည့်နှစ်တွင် အထွက်နှုန်းကောင်းသော်လည်း ကျရောက်သည့်နှစ်တွင် အထွက်နှုန်းကျဆင်းကြောင်းတွေ့ရှိပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၁	-	-	၇၂
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၂	-	-	
အစေ့ချကိရိယာ	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းစက်	-	-	-	၆၀

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ခြွေလှေ့စက်	-	-	-	-
ရေစုပ်စက်	၂၅	-	-	-
ခြေနင်းရေတင်စက်	-	-	-	-
မြက်ရိတ်စက်	၁၄	-	-	၃၀

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊

(၂)ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အသုံးပြုမှုအားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐သင့်တင့်မျှတ - မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐သင့်တင့်မျှတ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့်ရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး/သြော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြားသြော်ဂဲနစ်သွင်းအားအုပ်စုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေသြဇာနှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊

(၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရ ဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာများ သွင်းအားစုများ၊ချေးငွေများလုံလောက်စွာရရှိရန်လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား(၁၇)နှင့်(၁၈)ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း- ရာသီဥတုမမှန် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ✔ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံး<u>တစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား(၁၇)နှင့်(၁၈)ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် - လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် - လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် - လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ
ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် - လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် - လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံဈေးကွက်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ - သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐ အသင့်အတင့်ကျ - အနည်းငယ် မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီးရာသီဥတုအသင့်အတင့်သာရှိပြီး၊ဖျက်ပိုးများကျရောက်ခြင်း၊နည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ဓာတ်မြေဩဇာစနစ်တကျနှင့် လုံလောက်စွာ မသုံးစွဲ နိုင်ခြင်း ကို တွေ့ရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး	-	-
နွား	၄၁	၈၈
နို့စားနွား	-	-
ကျွဲ	-	-
မြင်း	-	-
မြည်း	-	-
လား	-	-
ဆိတ်	-	-
သိုး	-	-
ဝက်	၄၃	၈၃
ကြက်	၆၈	၅၁၀
ဘဲ	၉	၄၆
နွားနောက်	-	-
မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	**မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု**	**ကောင်ရေ**
ငါးလုပ်ငန်း	-	-
ငါးကန်	-	-
ပုဇွန်ကန်	-	-
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-	-
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-

ရင်းမြစ်...	(၁)	အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊

(၂)	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် နွားကိုမွေးမြူကြပြီးအခြားတိရိစ္ဆာန်များ အနေဖြင့်ဝက်၊ကြက်၊ဘဲတို့ကို အသားစားရန်အတွက် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။စားဝတ်နေရေးအနေဖြင့် ရေချိုငါးဖမ်းအသက်မွေးမှုကို တွေ့ရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါ က ‘မဖြေဆိုပါ’ ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☐ အသင့်အတင့်ရနိုင် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးငွေ	ဈေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ဈေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင် ✔ မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာဆေးစသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဈေးကွေရရှိနိုင်သည် ☐ ဈေးကွေရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် - မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နည်းပညာပံ့ပိုးမှုနှင့်ဈေးကွေလုံလောက်မှုများ အလွယ်တကူမရရှိနိုင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကောင်းမွန်သောဈေးကွက်နှင့်နည်းပညာလိုအပ်သည်ကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါသည် ✔ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ✔ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ
မျိုးတိရိစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ✔ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ဈေးငွေ	ဈေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ - ဈေးငွေလုံးဝမရပါ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ✔ သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ - နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ✔ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေ နေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ✔ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ☐ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ✔

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ ▢ လုံးဝချေးငွေမရပါ ✔ မဖြေဆိုပါ ▢
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ▢ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ ▢ မဖြေဆိုပါ ✔
နည်းပညာအကူအညီ နှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ▢ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ▢ မဖြေဆိုပါ✔
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ▢ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ ▢ မဖြေဆိုပါ ✔
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ▢ မဖြေဆိုပါ ✔

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ်မွေး/ကုဦးစီးဌာန ၊ မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စားကျက်မြေရှားပါးမှု မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်မရရှိနိုင်မှု အစာဈေးကြီးမြင့်မှုများနှင့် ဆေးဝါးမသုံးစွဲနိုင်မှုအခက်အခဲများ တွေ့ရှိရသည်။ထုတ်ကုန်အဖြစ်လည်းရောင်းချရာတွင် ဈေးကွက်မရှိမှုကြောင့်လွယ်ကူစွာမရောင်းချနိုင်သော အခက်အခဲများတွေ့ရှိနေပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အားရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါးထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည်☐ဈေးကွက်အသင့်အတင့် - မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင် ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည်- မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐ သင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	များ ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးလာသောကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာ၊နည်းပညာများလိုအပ်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးမရရှိနိုင်သောကြောင့် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရာတွင်လွယ်ကူချောမွေ့မှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ✔ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါးထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း ✔ ဈေးကွက်မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင် ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည် ☐ လုံးဝနားမလည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ☐ အလွန်ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည် ✔ ကုန်ကြမ်းမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ✔ လုံးဝမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ✔ ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ✔ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက် ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ ✔ လုံးဝမတတ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ✔ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာရရှိနိုင်မှု အားနည်းပြီး နည်းပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်မှု အခြေခံသည့်အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုများ အားနည်းသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေ	၅၆	၂၇	၄၂	၆၉	၂၇	၄၂	၆၉			
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ		၅	-	၅	-	-	-	-	-	-
	၆ လ အထိ		၇	၉	၁၆	-	-	-	-	-	-
	၁၂ လ အထိ		၅	၆	၁၁	-	-	-	-	-	-
	၁၂ လ အထက်		၁၀	၂၇	၃၇	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူ ရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ငွေကြေးရရှိမှုလုပ်ငန်းရှားပါးသောကြောင့် အခြားဒေသများ သို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေရသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန်	၆၉
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှုမရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	-
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထား ခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	-

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လုံလောက်သောငွေကြေးရရှိမှုလုပ်ငန်းရှားပါးသောကြောင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေးလုံလောက်စေရန် နေရာအသီးသီးသို့မိမိ၏သဘောထားဖြင့် မိသားစုအဆင်ပြေစေရန်သွားရောက်ခြင်းကိုတွေ့ရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၅၆	-	၅၆	-
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)				
	- ခ။ ဘဏ်	✔			
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	✔			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာမှရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများသည် မိသားစုများထံသို့ ငွေပြန်ပို့ရာတွင် ဘဏ်မှလည်းကောင်းလူကြုံဖြင့် တစ်မျိုးလွှဲပြောင်းပေးပို့မှုများကိုလည်း တွေ့ရပါ သည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**အနီးဆုံးဈေး** (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	**အကြီးစားဈေးကွက်** (အဓိကတစ်ခုကိုသာ ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)		
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	ဂ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ✔ ၅ မှ ၁ဂ မိုင် ☐ ၁ဂ မှ ၁၅ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက် ☐	ဂ မှ ၁ဂ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂ဂ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၃ဂ မိုင် ✔ ၃ဂ မှ ၅ဂ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁ဂဂ☐ ၁ဂဂ မိုင် အထက် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင် ☐စက်ဘီး ✔ ဆိုင်ကယ် ✔ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ်✔ ကား/ထော်လာဂျီ ✔ ရထား ✔ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐လှေ ☐ စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခု နှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်) ✔ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း ✔ အဝတ်အထည်☐ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☐ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☐	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်✔ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း✔အဝတ်အထည် ✔ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ✔ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☐
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အနီးစပ်ဆုံးဈေးမှာ (၁မှ ၅)မိုင်အတွင်းကွာဝေးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာလည်း ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ရွာမှဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် အနီးစပ်ဆုံးဈေး ၊စားသောက်ကုန်များကိုရရှိနိုင်သော်လည်း အဝတ်အထည်၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊ ပရိဘောဂ ၊အခြားပစ္စည်းများကို မရနိုင်သောကြောင့် အကြီးစားဈေးကွက်သို့ရထား၊ကား၊ဆိုင်ကယ်တို့ဖြင့် သွားရောက်ဝယ်ယူရသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

## (င)		ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈)	ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ✔ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ✔ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ၂% ✔ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည်✔ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ✔ မရှိပါ ☐
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ✔ ကာလလတ်ချေးငွေ - ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ✔ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ✔ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ✔	နည်းသည်☐ ရှိသည် ✔ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့လိုက် ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ✔ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ✔ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ✔ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ✔ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ✔ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ✔ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ✔ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ✔ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ✔	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ✔ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လယ်သမားများသည် စိုက်ပျိုးစရိတ်ကို စိုက်ဘဏ်မှကာလတိုဖြင့် ချေးယူ သုံးစွဲနေပြီး လုံလောက်မှုမရှိ၍ သမဝါယမချေးငွေကိုလည်း လက်မလွှတ်ရ၊လက်လုပ်လက်စား အများ စုမှာ အပေါင်ဆိုင်နှင့် ဆွေမျိုး၊မိတ်ဆွေများထံမှ အဆင်ပြေသလို ချေးယူသုံးစွဲမှုကို တွေ့ရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	**အခက်အခဲ**	**အန္တရာယ်ရှိမှု** (အခက်အခဲ **'ရှိ'** ဟု ဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ **'မရှိ'** ဟု ဖြေဆိုထားပါက **ဖြေရန်မလို။**)
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိပါ ✔	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိပါ ✔	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လယ်သမားတစ်ဦးချင်းအလိုက် စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာ နည်းပါးခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးမှု များပြားလာခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် ဖျက်ပိုးများ ကြီးမားစွာကျရောက်ခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁)ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား(၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	-	-	-
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၇၀	၂၃၈	၄၀၈
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၈၄	၇၅	၁၅၉
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၃၂	၃၂	၆၄
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူဦးရေ	၇	၁၀	၁၇

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေမှာ မရှိသလောက်နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။မူလတန်း၊အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေများပြားသော်လည်း တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်အဆင့်ရောက်ရှိသူ နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၃၀	၃၀	၆၀
အလယ်တန်း	၁၈	၁၉	၄၁
အထက်တန်း	၉	၁၆	၂၅
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၅	၆	၁၁

ရင်းမြစ် ...(၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းတွင် တက်ရောက်နေသောကျောင်းသား၊ကျောင်းသူများ အားလုံးသည် ပညာရေးကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ သင်ယူနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။သို့သော်လည်း မိဘများ၏ မပြည့်စုံမှုကြောင့် ဝမ်းရေးအတွက် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ကူညီနေရသဖြင့် ရာနှုန်းပြည့် အောင်မြင်မှုမရှိခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၂)   စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ✔ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ဝမှ၁ မိုင် ✔ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂ဝ မိုင် ☐ ၂ဝ မိုင် အထက် ☐	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂ဝ မိုင် ☐ ၂ဝ မိုင် အထက် ☐	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂ဝ မိုင် ☐ ၂ဝ မိုင် အထက် ☐
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်း ဧရိယာ (စတုရန်းပေ)	၃ဝဝဝ စပေ		
င။အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည် အသွေး	ကောင်း☐သင့် ☐ ညံ့ ✔	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့☐	ကောင်း☐သင့် ☐ ညံ့ ☐
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ✔	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်✔ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ ☐		
	ကျား	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၂	၄	၆						
အစိုးရခန့်									
ကျေးရွာခန့်									

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျောင်းအဆောက်အဦသည် (၂၀၀၅)ခုနှစ်တွင် အလှူရှင် အသျှင်ပဏ္ဍိတ ဘရသေ့ဦးဆောင်၍ ရွာသားများလုပ်အားဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော အဆောက်အဦး ဖြစ်ပါသည်။တည်ဆောက်မှု စံချိန်စံညွှန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်များစွာ အားနည်းသည်ဟု ယူဆရပါသည်။စာသင်ခန်းများအခြေအနေမှာ Hall Type ဖြစ်၍အခန်းခွဲကာရံထားနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။မျက်နှာအရှေ့ပိုင်း အုပ်တံတိုင်းကာရံထားသော်လည်း ဝဲ၊ယာနောက်ပိုင်း ကာရံထားမှုမှာ ဒေသသဘာဝထွက် ပစ္စည်းဖြစ်သော ထရံများဖြင့် ကာရံထားမှုကြောင့် ခိုင်ခံ့မှု အားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ

ဇယား(၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ✔ မလုံလောက် ▢
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ✔ ၄၀ : ၁ ထက် ▢
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ✔ နည်း ▢ လတ် ▢ များ ▢
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ▢ မရှိ ✔
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ✔ မလုံလောက်▢
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတက်နိုင်မှု	မြင့် ▢ အသင့်အတင့် ✔
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ▢ နည်း ✔
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ▢ သင့် ✔ ညံ့ ▢

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အ.မ.က(ပေကုန်း)ကျောင်းတွင် ကျောင်းသား(၁၀၀)အထက်ရှိပြီး ကျောင်းသား၊ကျောင်းသူ ဆရာ၊ဆရာမအချိုး လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။မိဘ၊ဆရာ ပူးပေါင်း၍ လုပ်ဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍတွင် သင့်တင့်မှုရှိသည်။ဆင်းရဲသောမိသားစု များပြားသည့်အတွက် ကျောင်းသားများ၏ပညာရေးမှာ ပညာရေးတစ်ခုတွင်သာ အာရုံမစိုက်နိုင်သောကြောင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဘွဲ့ရအထိ နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

စ(၉) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၉-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

စဉ်	**ရောဂါ**	**ပျံ့နှံ့မှု/ ဖြစ်ပွားမှု**
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ▢ နိမ့် ✔ မရှိ ▢
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ▢ နိမ့် ✔ မရှိ ▢
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ▢ နိမ့် ✔ မရှိ ▢
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ▢ နိမ့် ✔ မရှိ ▢
၅	HIV,AIDS,လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ▢ နိမ့် ✔ မရှိ ▢

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ ဖြစ်ပွားမှု
၆	တီဘီ	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၉	အသဲရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သာမာန်ရောဂါအချို့မှလွဲပြီး အခြားရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား(၃၅)လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း**(ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	**ရှိ**	**မရှိ**
၁	အဆုပ်ရောဂါ		✔
၂	ဆုံဆို့ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ		✔
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		✔
၄	မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)		✔
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		✔
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	✔	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)		✔
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		✔

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်း လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနမှ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့် ကလေးငယ်များကိုအစုလိုက် ကာကွယ် ဆေးထိုးနှံမှုပေးခြင်း ရှိပါသည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲ	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ✔ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ✔ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔
မြို့နယ်ဆေးရုံ	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ✔	ရှိ ☐ မရှိ ✔
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနားတွင်ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနားတွင်ဆေးဆိုင်မရှိပါ ✔	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် ✔

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရွာ၌ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း မရှိသောကြောင့် နေရာအားဖြင့်မဝေးကွာသော်လည်း ရာသီမရွေး သွားလာ၍မရနိုင်သောကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲပြီး အချိန်ကြန့်ကြာမှုများရှိနေပါသည်။ ရွာရှိလူအများစုမှာလည်း ကျန်းမာရေးအသိပညာများနည်းပါးကြသည်။မြို့ပေါ်ရှိဆေးရုံ၊ဆေးခန်းတို့နှင့်ဝေးကွာသောကြောင့်လက်လှမ်းမှီသမျှ ဆေးဝါးများကိုသာ အဓိကထားနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ရေရရှိ နိုင်မှု	**အသုံးပြုသောအိမ်ထောင်စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက ‘ရှိ’၊ မရှိပါက ‘မရှိ’)	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေအရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု တွင် ‘ရှိ’ ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ ‘မရှိ’ ဟုဖြေဆိုထားပါ က ဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှုအခြေအနေ** (ရာသီမရွေး ရပါ က နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီသုံးမျိုးလုံးကိုရွေးပေး ပါရန်)
ရေတွင်း	၄၀	ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၆၂	ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	နွေ ✔ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၉၇	ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ✔	နွေ မိုး ✔ ဆောင်း ✔

ရေရရှိ နိုင်မှု	**အသုံး ပြု သော အိမ် ထောင် စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေးစမ်း သပ်စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေအရည် အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု တွင် 'ရှိ' ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆို ထားပါက ဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှုအခြေအနေ** (ရာသီမရွေး ရပါ က နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီသုံး မျိုးလုံးကိုရွေးပေး ပါရန်)
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ✔	နွေ ☐ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
မြစ်/ချောင်း ရေ	၇	ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း☐ သင် ✔ ညံ့ ☐	နွေ ✔ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
ရေကန်		ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ✔	နွေ ☐ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ✔	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အများဆုံးတုံကင်ကိုသာ လူအများစု သုံးစွဲနေရသည်ကိုတွေ့ရသည်။ သောက်သုံးရေ အရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးမှု မရှိဘဲစစ်ဆေးထားခြင်းမရှိသောရေကိုသာ အဓိကသုံးစွဲနေရပါသည်။ ရေကြီးရေလျှံသော ရာသီတွင် သောက်သုံးရေနှင့်ပတ်သက်ပြီး အခက်အခဲကြီးမားစွာရှိကြသောကြောင့် မိုးရေကို ကျိုချက်ကာသောက်ရေအဖြစ် သောက်သုံးရပါသည်။

(ဈ-၂)သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	-
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	၁၉၉
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	-
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	-
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	-
အိမ်သာမရှိ	-

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အိမ်သာသုံးစွဲမှုအနေဖြင့် မိလ္လာနှင့်ပတ်သက်သော ဆိုးကျိုးများကို သိရှိလာသောကြောင့် အိမ်တိုင်းအားလုံး ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော ရေလောင်းယင်လုံအိမ်သာများကိုသာ အသုံးပြုလာကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူ များမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ✔	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ	မရှိ ✔

ရင်းမြစ် … (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြသော်လည်း အမျိုးသမီးရေးရာနှင့် ပတ်သက်သော ဥပဒေများ အသိပညာရှိမှု အားနည်းကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား(၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ✔ ၂☐ ၃☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ဖြလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ✔ ၅နှစ် အထက်-	ပွင့်လင်းရာသီ- တစ်နှစ်ပတ်လုံး ✔	ဝ-၁ မိုင် ✔ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁ဝ မိုင် ☐ ၁ဝမိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☐ ၂☐ ၃☐ ၄ ☐ ၅☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ဝ-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ✔ ၅-၁ဝ မိုင် ☐ ၁ဝမိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ -၂ ☐၃ ☐ ၄ ☐ ၅☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ဝ-၁ မိုင် - ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁ဝ မိုင် ☐ ၁ဝမိုင်အထက် ☐

ရင်းမြစ် ...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း-၁၊ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ကွန်ကရစ်-၄၊ ကတ္တရာလမ်း၅။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် ချဉ်းကပ်လမ်း၊ ရွာချင်းဆက်လမ်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိ၍ ရေကာတာကိုသာ အဓိကလမ်းအဖြစ်အသုံးပြု၍ သွားလာနေရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကုန်ထုတ်လမ်းသာ ရှိခဲ့လျှင် ရာသီမရွေးသွားလာရ အဆင်ပြေပြီး လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ် တံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
သစ်သား တံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကြိုးတံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါးတံတား	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေပြွန်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေကျော်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ ရေပြွန်၊ရေပေါက်များရှိသော်လည်း နှစ်ကာလကြာမြင့်ပြီးဖြစ်သဖြင့် ရေစီးရေလာကောင်းမွန်ခြင်းမရှိတော့ဘဲ ရေကြီးရေလျှံမှုများဖြစ်ပေါ်လျှက်ရှိသဖြင့် ပြန်လည်ပြုပြင်မှုများပြုလုပ်ပေးသင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ **အသုံးမပြုပါ** အကွက်တွင် ✔ ခြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁ မိုင် ✔ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ ✔ ၂☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ✔
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ✔	၁☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။၁ " လှေ၊ သမ္ဗာန်၊ ၂- စက်လှေ၊ ၃- သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် လှေကိုသုံးရာသီပတ်လုံး မြစ်ကြောင်းပေါ်ရှိထားပြီး လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း အသုံးပြုနေကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၄-၄)သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၄၆	၄	၁၂၄	၉၁		၁			၃၄

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပေကုန်းကျေးရွာသည် ရထားလမ်း၊ကားလမ်းတို့နှင့်ဝေးကွာသောကြောင့် ဤရွာမှထွက်သော ကုန်ပစ္စည်းများကို ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး၊ နွားလှည်း၊လှေ၊ စက်တပ်လှေများ ကိုသာ အဓိကသုံးစွဲနေရသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခက်အခဲများကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၄၆	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၃၂	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လေစွမ်းအင်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပေးစနစ်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၁၂၁		

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဤရွာတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းရှိသော်လည်း ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးကော်မတီ၏များပြားသော ရန်ပုံငွေကောက်ယူမှုကြောင့် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၆၁)ရာခိုင်နှုန်း (၁၂၁)အိမ်ထောင်စုမှာလျှပ်စစ်မီးအားသုံးစွဲနိုင်မှုမရှိပါ။သုံးစွဲရန်ဆန္ဒရှိကြပါသည်။ သင့်တော်သော နှုန်းထားဖြင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိခဲ့လျှင် လုပ်ငန်းအဆင်ပြေချောမွေ့နိုင်ပါသည်။ ဌာနဆိုင်ရာများမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ မဟာဓာတ်အားကြိုးများမှာလည်း အရည်အသွေးညံ့ဖျင်းသောကြောင့်အရည်အသွေးပြည့်မှီသော ဓာတ်အားကြိုးများ လဲလှယ်ရမည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဍ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား(၄၅)ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၁၄၉	၂၆	၅၄	၄၁

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စုအားလုံးနီးပါးဖုန်းကိုင်နေကြသောကြောင့်ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ သို့သော်လည်း အင်တာနက်လိုင်းကောင်းမွန် မှုမရှိပါ။ တီဗွီနှင့် ဂြိုလ်တုစလောင်းသုံးစွဲမှုအနေဖြင့် မီးသုံးစွဲနိုင်သူ အနည်းငယ်မျှသာသုံးစွဲနိုင်သောကြောင့်သတင်း အချက်အလက်သိနိုင်မှုအားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ပ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား(၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန် နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ☐ များ ✔
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေ ဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များအနေဖြင့် လူမှုရေး၊ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် အားတက်သရောလုပ်ဆောင်ကြသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အားကစားကွင်းပစ္စည်းမရှိမှုကြောင့် အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းအားနည်းသည်ကိုတွေ့ရသည်။လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအနေဖြင့် မိမိစိတ်ဝင်စားရာများကိုလေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာမရှိသောကြောင့် အသိပညာ၊အတတ်ပညာ အားနည်းသည်ကိုတွေ့ရသည်။အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရှင်များထံမှ ပညာသင်ယူလိုကြသည်ကိုတွေ့ရသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းစသာဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ☐
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မူခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျှော့ချရေးအတွက်ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဆက်သွယ်ရေးအတွက်တယ်လီဖုန်းလိုင်းကောင်းမွန်သော်လည်း တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များနှင့်ဝေးကွာသောကြောင့် အင်တာနက်လိုင်းကောင်းမွန်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအတွက် နွေရာသီတွင် မီးသတိပေးခြင်း၊ မီးကင်းစောင့်ခြင်း၊မိုးရာသီတွင် ရေကာတာများ စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ဆောင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် ▢ သာမန် ▢ မရှိ ✔	စိုးရိမ်ရသည် ▢ သာမန် ✔ မရှိ ▢	စိုးရိမ်ရသည် ▢ သာမန် ✔ မရှိ ▢	စိုးရိမ်ရသည် ▢ သာမန် ▢ မရှိ ✔

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ ရာဇဝတ်မှုကြီးကြီးမားမား မရှိသော်လည်း အရက်သေစာသောက်စားမှုအနည်းငယ်တွေ့ရှိရပြီး ခိုးယူမှုအနေနှင့် စားသုံးသီးနှံများခိုးယူစားသုံးမှုအနည်းငယ်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။အမျိုးသမီးများ အကြမ်းဖက်ခံရမှုလည်း မရှိဘဲ အမျိုးသားများနှင့်တန်းတူအခွင့်အရေးရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၈ခုနှစ်ဇူလိုင်လက ပေကုန်းကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူ ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊